

<p>OÝTÚSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</p>	 <p>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</p>
Микробиология, вирусология және иммунология кафедрасы Білім алушылардың өзіндік жұмысына арналған әдістемелік нұсқаулық	044-50/- 12 беттің 1 беті

Білім алушылардың өзіндік жұмысы үшін әдістемелік нұсқаулық

Пән: «Микробиология және иммунология»

Пән коды: MI-2219

БББ атауы және шифры: 6B10117 «Стоматология»

Оқу сағатының көлемі/кредит көлемі: 120 сағат/4 кредит

Оқу курсы және оқу семестрі: II, III

Білім алушылардың өзіндік жұмысы: 80 сағат.

Шымкент 2024 ж.

ОҢТҮСТИК QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Микробиология, вирусология және иммунология кафедрасы	044-50/- 12 беттің 2 беті
Білім алушылардың өзіндік жұмысына арналған әдістемелік нұсқаулар	

Білім алушылардың өзіндік жұмысына арналған әдістемелік нұсқаулар
 «Микробиология және иммунология» жұмыс оқу бағдарламасына сәйкес әзірленген және
 кафедра мәжілісінде талқыланды.

Хаттама № 10а « 05 » мая 2024 ж.

Кафедра менгерушісі, м.ғ.д., профессор Сейтханова Б.Т.

<p>OÝTÝSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</p>	 <p>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</p>
Микробиология, вирусология және иммунология кафедрасы	044-50/- 12 беттің 3 беті
Білім алушылардың өзіндік жұмысына арналған әдістемелік нұсқаулық	

№ 1 сабак

1. Тақырыбы: Иммуногенездегі жасушааралық ынтымақтастық туралы түсінік.
Антигендердің жалпы сипаттамасы.

2. Мақсаты: Адам ағзасының иммунокомпетентті жасушаларын қарастыру.

3. Тапсырмалар:

1) "иммунитет" ұғымын, иммунитеттің негізгі функцияларын түжірымдаңыз.

2) иммунитеттің түрлері.

3) адамның иммундық жүйесі диффузды орган ретінде.

4) иммундық жүйенің жасушалары.

4. Орындау/бағалау түрі: рефераттар, сөзжұмбактар, тақырып бойынша эссе.

5. БӨЖ БӨЖ орындау критерийлері: Тақырып бойынша реферат, сөзжұмбак, эссе

6. Тапсыру мерзімі: 1 апта

7. Әдебиет:

№1 қосымша

8. Бақылау сұрақтары:

1. Нысана-жасушаларды бұзатын цитоцитті жасушалар:

A) Т-хелперлер

B) Т-киллерлер

C) Т-эффекторлар

D) Т-супрессорлар

E) В-лимфоциттер

2. Бөтен жасушаларға қарсы цитотоксикалық қасиеті бар үлкен түйіршікті лимфоциттер:

A) моноциттер

B) лейкоциттер

C) табиғи киллерлер

D) Т-киллерлер

E) тромбоциттер

3. Микроорганизмдерді қарман, қорытатын, шығу тегі мезодермалық жасушалар:

A) фагоциттер

B) эритроциттер

C) тромбоциттер

D) Т-супрессор

E) Т-хелперлер

4. Ағзаның спецификалық емес резистенттілігінің гуморальды факторы:

A) микрофагтар

B) пропердин ақуызы

C) Т-киллерлер

D) асқазан сөлінің тұз қышқылы

E) макрофагтар

5. Иммунды және иммунды емес сарысулардың фагоцитарлы қорсеткішінің ара қатынасы ... индекс деп аталады.

A) лейкоцитарлы

B) фагоцитарлы

C) опсонды

D) опсонды-фагоцитарлы

E) лимфоцитарлы

<p>OÝTÚSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY</p> <p>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</p>	 <p>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY</p> <p>АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</p>
<p>Микробиология, вирусология және иммунология кафедрасы</p>	<p>044-50/- 12 беттің 4 беті</p>
<p>Білім алушылардың өзіндік жұмысына арналған әдістемелік нұсқаулық</p>	

№ 2 сабак

1. Тақырыбы: Иммуноглобулиндер класының иммунитеттегі рөлі. Иммунопатология.
Инфекциядан кейінгі иммундытапшылықтар.

2. Мақсаты: жаңа туған нәрестелердің иммунитетіндегі иммуноглобулиндердің класын олардың ана мен ұрық организмдерінде жиналудына байланысты қарастыру. Иммундық жүйенің патологиясын қарастырыңыз.

3. Тапсырмалар:

1. "Антидене" ұғымын, олардың функцияларын анықтаңыз.
2. Антиденелердің немесе иммуноглобулиндердің химиялық табиғаты мен құрылымы.
3. Иммуноглобулиндердің кластары, олардың негізгі сипаттамалары, айырмашылықтары мен ерекшеліктері.
4. Антиглобулинді антиденелер.
5. Антидиотиптік антиденелер.
6. Жаңа туған нәрестелердің иммунитетіндегі иммуноглобулиндердің рөлі.
7. Иммунодефициты.
8. Аутоиммундық аурулар.
9. Аллергиялық аурулар.
10. Иммунопролиферативті аурулар.

4. Орындау/бағалау түрі: презентация, тақырып бойынша эссе.

5. БӘЖ орындау критерийлері: Презентация, тақырып бойынша эссе.

6. Тапсыру мерзімі: 2-апта

7. Әдебиет:

№1 қосымша

8. Бақылау сұрақтары:

1. Қан сарысында және жоғарғы шырышты қабығында жасырын түрде кездесетін иммуноглобулиндер келесі сыныпқа жатады

- A) IgG
- B) Ig A
- C) Ig M
- D) Ig D
- E) Ig E

2. Эр түрлі жануарлардың түрлерінде кездесетін жалпы антигендер

- A) жарты гаптендер
- B) гаптендер
- C) гетероантигендер
- D) прогаптендер
- E) аллоантигендер

3. Бір ғана түрдің ішінде кездесетін әр түрлі антигендер

- A) проантигендер
- B) жарты гаптендер
- C) аллоантигендер
- D) гетероантигендер
- E) гаптендер

4. АВО жүйесіндегі қан тобы және резусантиген

- A) аллоантигендер
- B) жарты антигендер

<p>OÝTÝSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY</p> <p>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</p>	 <p>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY</p> <p>АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</p>
<p>Микробиология, вирусология және иммунология кафедрасы</p>	<p>044-50/- 12 беттің 5 беті</p>
<p>Білім алушылардың өзіндік жұмысына арналған әдістемелік нұсқаулық</p>	

- С) проантителдер
Д) гетероантителдер
Е) гаптендер
5. Иммунологиялық реакцияның жергілікті жауабы ұзаққа созылған гаптендермен байланысы
А) иммунологиялық тәзімділік
В) иммунологиялық жады
С) екіншілік жауап
Д) атопия
Е) біріншілік жауап

№3 сабак

1. Тақырыбы: **Иммунопатология. Аллергия.**
2. Мақсаты: Дамуында иммундық жүйе рөл ойнайтын иммунологиялық үрдістер мен ауруларды зерттеу.

3. Тапсырмалар:

Туа пайда болған иммунды тапшылық жағдай.

1. Жүре пайда болған иммунды тапшылық жағдай.
  2. Жоғары сезімталдық реакциялары
  3. Аллергиялық реакциялардың типтері.
  4. I типті жоғары сезімталдық реакциясы.
  5. II типті жоғары сезімталдық реакциясы.
  6. III типті жоғары сезімталдық реакциясы.
  7. IV типті жоғары сезімталдық реакциясы.
  8. Аутоиммунды үрдістер.
4. Орындау/бағалау түрі: реферат, тақырып бойынша эссе.
5. БӘЖ орындау критерийлері: Тақырып бойынша реферат, эссе.

6. Тапсыру мерзімі: 3-апта

7. Эдебиет:

№1 қосымша

8. Бақылау сұрақтары:

1. Антигендердің бейтараптану реакциясы жүзеге асады
  - А) РТГА
  - Б) РСК
  - С) Кунс
  - Д) РИА
  - Е) ИФА
2. Корпскулярлық антигендерді байланыстыру және олардың тұнбага түсірілуі келесі реакцияда жүзеге асады
  - А) Кунс
  - Б) бейтараптау
  - С) РСК
  - Д) преципитация
  - Е) иммунды флюоресценсия
3. Антигенді дисперсті, коллоидты жағдайда тұндыру келесі реакцияда жүзеге асады
  - А) препитация

<p>OÝTÝSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</p>	 <p>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</p>
Микробиология, вирусология және иммунология кафедрасы Білім алушылардың өзіндік жұмысына арналған әдістемелік нұсқаулық	044-50/- 12 беттің 6 беті

В) агглютинация

С) флоккуляция

Д) иммунды лизис

Е) комплементпен байланысуы

4. Антисерумның антиген ерітіндісімен өзара әрекеттесуі келесі реакцияда жүзеге асады

А) иммунды диффузия

В) бейтарптау

С) иммобилизация

Д) РСК

Е) иммунды флюоресценция

5. Дифтерия мен скарлатинаға қарсы антитоксикалық иммунитет Шик және Дик реакцияларымен анықталады, бұл реакциялар келесі реакциямен байланысты

А) агглютинация

В) преципитация

С) иммунды лизис

Д) РНГА

Е) бейтараптау

№ 4

1. Такырып: Қарапайымдылар мен микроскопиялық саңырауқұлақтардың морфологиясы. Сілекей мен ауыз сүйкітығының микрофлорасы.

2. Мақсаты: Микоздар мен протозойлардың микробиологиялық диагностикасын менгеру.

3. Тапсырмалар:

1. Кератомикоздың биологиялық ерекшеліктері және зертханалық диагностикасы.
2. Трихомикоздың биологиялық ерекшеліктері және зертханалық диагностикасы.
3. Кандидоздың биологиялық ерекшеліктері және зертханалық диагностикасы.
4. Спортотикоздың биологиялық ерекшеліктері мен зертханалық диагностикасы.
5. Гистоплазмоздың биологиялық ерекшеліктері және зертханалық диагностикасы.

4. Орындау/бағалау түрі: Рефераттар, презентация.

5. Орындау критері: тақырып бойынша материалдың негізгі кезеңдерін ұғыну, реферат және презентациялар жасау.

6. Тапсыру мерзімі: 4 апта

7. Әдебиеттер:

Қосымша №1

8. Бақылау сұрақтары:

- 1) Саңырауқұлақтардың жүйеленуі.
- 2) Саңырауқұлақтардың морфологиялық ерекшеліктері.
- 3) Көгерктіш саңырауқұлақтардың морфологиясы.
- 4) Саңырауқұлақтардың физиологиялық және биохимиялық қасиеттері.
- 5) Саңырауқұлақтардың дақылдық қасиеттері.
- 6) Қарапайымдылардың морфологиясы мен жіктелуінің үрдістері.
- 7) Қарапайымдылардың және саңырауқұлақтардың өсуі мен көбеюі.

<p>OÝTÝSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</p>	 <p>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</p>
Микробиология, вирусология және иммунология кафедрасы Білім алушылардың өзіндік жұмысына арналған әдістемелік нұсқаулық	044-50/- 12 беттің 7 беті

№ 5

1. Тақырыбы: Аралық бақылау №1

2. Мақсаты: студенттердің қалдық білім деңгейін тексеру және бағалау.

3. Оқыту міндеттері: студенттердің практикалық дағдыларын тексеру.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. "Иммунитет" ұғымын, иммунитеттің негізгі функцияларын түжырымданыз.
2. иммунитеттің түрлері.
3. адамның иммундық жүйесі диффузды орган ретінде.
4. иммундық жүйенің жасушалары.
5. "Антидene" ұғымын, олардың функцияларын анықтаңыз.
6. Антиденелердің немесе иммуноглобулиндердің химиялық табиғаты мен күрылымы.
7. Иммуноглобулиндердің кластары, олардың негізгі сипаттамалары, айырмашылықтары мен ерекшеліктері.
8. Антиглобулинді антиденелер.
9. Антидиотиптік антиденелер.
10. Жаңа тұған нәрестелердің иммунитетіндегі иммуноглобулиндердің рөлі.
11. Иммунодефициты.
12. Аутоиммундық аурулар.
13. Аллергиялық аурулар.
14. Иммунопролиферативті аурулар.
15. Тua пайда болған иммунды тапшылық жағдай.
16. Жүре пайда болған иммунды тапшылық жағдай.
17. Жоғары сезімталдық реакциялары
18. Аллергиялық реакциялардың типтері.
19. I типті жоғары сезімталдық реакциясы.
20. II типті жоғары сезімталдық реакциясы.
21. III типті жоғары сезімталдық реакциясы.
22. IV типті жоғары сезімталдық реакциясы.
23. Аутоиммунды үрдістер.
24. Кератомикоздың биологиялық ерекшеліктері және зертханалық диагностикасы.
25. Трихомикоздың биологиялық ерекшеліктері және зертханалық диагностикасы.
26. Кандидоздың биологиялық ерекшеліктері және зертханалық диагностикасы.
27. Споротикоздың биологиялық ерекшеліктері мен зертханалық диагностикасы.
28. Гистоплазмоздың биологиялық ерекшеліктері және зертханалық диагностикасы.

5. Оқыту және оқыту әдістері: ауызша сұрау(билет тапсырмалары)

6. Тапсыру мерзімі: 6 апта

7. Әдебиет:

№1 қосымша

<p>OÝTÝSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</p>	 <p>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</p>
Микробиология, вирусология және иммунология кафедрасы Білім алушылардың өзіндік жұмысына арналған әдістемелік нұсқаулық	044-50/- 12 беттің 8 беті

№ 6

1. Тақырып: Тіс жабындарының пайда болуындағы микроорганизмдердің рөлі. Тіс кариесі.

2. Мақсаты: Тіс қағының қалыптасуындағы микроорганизмдердің рөлі. Тіс жегісі.

3. Тапсырма:

1. Тіс табақшалары туралы түсінік.

2. Тіс табақшаларының түрлері.

3. Тіс табақшаларының пайда болуы.

4. Орындау/багалау түрі: Рефераттар, ғылыми мақаланы талдау презентация.

5. Орындау критері: Тақырып бойынша материалдардың негізгі тармақтарын қамту, рефератты жазбаша түрде жазу, презентация жасау, материалдардың дұрыстығын дәлелдеу.

6. Тапсыру мерзімі 8-апта

7. Әдебиеттер:

Қосымша №1

8. Бақылау сұрақтары:

1. Тіс жегі.

2. Тіс жегі микроорганизмдері.

3. Тіс жегінің патогенезі.

4. Тіс жегінің алдын-алу шаралары.

№ 7

1. Тақырып: Пародонт аурулары. Созылмалы бактериялық инфекциялары.

2. Мақсаты: Пародонт аурулары. Созылмалы бактериялық инфекциялары.

3. Тапсырмалар:

1. Пародонтит.

2. Пародонтиттің патогенезі.

3. Пародонт ауруларын тудыратын микроорганизмдер (A. Viscosus және S. mutans).

4. Орындау/багалау түрі: Эссе, презентация, жағдайлық есепті құрастыру.

5. Орындау критерии: Тақырып бойынша материалдардың негізгі тармақтарын қамту, эссеңі жазбаша түрде жазу, презентация жасау, материалдардың дұрыстығын дәлелдеу.

6. Тапсыру мерзімі: 9-апта

7. Әдебиеттер:

Қосымша №1

8. Бақылау сұрақтары:

1. Мерез. Мерез түрлері.

2. Робинсон –Фурнье тыртықтары.

3. Лепра.

№ 8

1. Тақырыбы: Герпесвирустар (альфа, бета, гамма-герпесвирустар).

2. Мақсаты: Нейровирустық инфекциялардың зертханалық диагностикасын игеру.

3. Тапсырма:

1. Герпесвирустардың жалпы сипаттамасы, олардың жіктелуі және таксономиясы.

2. Герпесвирустар тудыратын аурулардың патогенезі, клиникасы және иммунитеті.

4. Орындалу түрі: Презентация, тақырып бойынша эссе, ғылыми мақалаларды талдау.

<p>ОҢТҮСТІК QAZAQSTAN MEDISINA АКАДЕМИЯСЫ</p> <p>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</p>	 <p>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</p>
Микробиология, вирусология және иммунология кафедрасы	044-50/- 12 беттің 9 беті
Білім алушылардың өзіндік жұмысына арналған әдістемелік нұсқаулық	

5. БӨЖ орындау критерийлері: тақырып бойынша материалдың негізгі тұстарын қамту, эссені сауатты жазу, презентация құрастыру, материалдың негізділігі мен дәлелділігі.

6. Тапсыру мерзімі: 10-апта

7. Әдебиет: №1 қосымша

8. Бақылау сұрақтары:

1. Герпесвирустардың морфологиялық және антигендік ерекшеліктері.
2. Герпесвирустарды зертханалық диагностикалау, емдеу және алдын-алу.
3. Герпесвирустарды емдеу және алдын-алу.

№ 9

1. Тақырыбы: Энтеровирусты инфекциялар (полиомиелит, гепатит).

2. Мақсаты: Энтеровирустық инфекциялардың зертханалық диагностикасын менгеру.

3. Тапсырма:

1. Энтеровирустың жалпы сипаттамалары, оларды жіктеу және таксономиясы.
2. ОСИ-дің вирустардың эпидемиялық ерекшеліктері.
3. Полиовирустың морфологиялық және антигендік ерекшеліктері.
4. Полиомиелиттің эпидемиологиясы, патогенезі және клиникасы.
5. Полиомиелитте инфекциядан кейінгі және вакцинадан кейінгі иммунитеті.
6. Полиомиелиттің зертханалық диагностикасы.
7. Полиомиелитке жол бермеу үшін қолданылатын вакциналардың артықшылықтары мен кемшіліктері. Полиомиелитке қарсы емдеу.

4. Орындауформасы: Жағдайлық есепті құрастыру, ғылыми мақаланы талдау, презентация.

5. БӨЖ орындау критерийлері: Тақырып бойынша материалдардың негізгі тармақтарын қамту, жағдайлық есептерді құрастыру, презентация жасау, материалдардың дұрыстығын дәлелдеу.

6. Ұзақтығы: 11 апта.

7. Әдебиет:

Қосымша №1

8. Бақылау сұрақтары:

1. Микроорганизмдердің аттенуация әдісін ұсынған ғалым:
  - a) Л. Пастер
  - b) Д. Заболотный
  - c) В. Мечников
  - d) Р. Кох
  - e) Д. Ивановский
2. Вирион өлшеніледі:
  - a) Микрометрмен.
  - b) Сантиметрмен.
  - c) Анптрек
  - d) Нанометрмен.
  - e) Миллиметрмен.
3. Полиомиелит патогенезінің дұрыс сипаттамасын табыныз:
  - a) Вирустық бірінші репродукция аши ішектің және көмей
  - b) Вирус тоқ ішектің лимфатикалық тіңдерінде репродукциялаусақинасының

<p>OÝTÝSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</p>	 <p>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</p>
Микробиология, вирусология және иммунология кафедрасы	044-50/- 12 беттің 10 беті
Білім алушылардың өзіндік жұмысына арналған әдістемелік нұсқаулық	

лимфатикалық тіндерінде өтеді, қанға таралады.

- c) Вирустың бірінші репродукциясын тыныс алу жолдары кілегейінің эпителей клеткаларында жүреді, кейін құлақ манынғы шықшыт бездерін закымдайды.
  - d) Вирустың бірінші репродукциясы қан жасушаларында өтеді.
- Вирустың бірінші репродукциясы ОЖЖ өтеді

№ 10

1. Тақырып: Аралық бақылау № 2

2. Мақсаты: Өткізілген материал бойынша студенттер білімінің деңгейін анықтау.

3. Тапсырма :

1. Тіс табақшалары туралы түсінік.
2. Тіс табақшаларының түрлері.
3. Тіс табақшаларының пайда болуы.
4. Пародонтит.
5. Пародонтиттің патогенезі.
6. Пародонт ауруларын тудыратын микроорганизмдер (A.Viscosus және S. mutans).
7. Герпесвирустардың жалпы сипаттамасы, олардың жіктелуі және таксономиясы.
8. Герпесвирустар тудыратын аурулардың патогенезі, клиникасы және иммунитеті.
9. Энтеровирустың жалпы сипаттамалары, оларды жіктеу және таксономиясы.
10. Полиовирустың морфологиялық және антигендік ерекшеліктері.
11. Полиомиелит эпидемиологиясы, патогенезі және клиникасы.
12. Полиомиелитте инфекциядан кейінгі және вакцинадан кейінгі иммунитеті.
13. Полиомиелиттің зертханалық диагностикасы.
14. Полиомиелитке жол бермеу үшін қолданылатын вакциналардың артықшылықтары мен кемшіліктері. Полиомиелитке қарсы емдеу.

4. Орындау/бағалау түрі: ауызша сұрау

5. Тапсыру мерзімі: 11 апта

6. Әдебиеттер:

Қосымша №1

8. Бақылау сұрақтары:

<p>OÝTÝSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</p>	 <p>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</p>
Микробиология, вирусология және иммунология кафедрасы	044-50/- 12 беттің 11 беті
Білім алушылардың өзіндік жұмысына арналған әдістемелік нұсқаулық	

Қосымша № 1

Ұсынылатын әдебиеттер

Негізгі әдебиеттер

1. Жеке микробиология. 1 бөлім. Медициналық бактериология : оқу құралы / F. T. Алимжанова [ж/б.]. - Алматы : Эверо, 2016. - 380 бет.
2. Жеке микробиология. 2 бөлім. Медициналық протозоология, микология және вирусология : оқу құралы / F. T. Алимжанова [ж/б.]. - Алматы : Эверо, 2016. - 272 бет. с.
3. Медициналық микробиология, вирусология және иммунология : оқулық. 2 томдық. 1 том / қазақтіліне ауд. К. Құдайбергенұлы ; ред. В. В. Зверев. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 416бет с. -
4. Медициналық микробиология, вирусология және иммунология: оқулық. 2 томдық. 2 том / қаз. тіл. ауд. К. Құдайбергенұлы. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 480 бет. с.
5. Murray P. R., Rosenthal K. S., Pfaller M. A. Medical Microbiology. - Mosby, 2015
6. W. Levinson McGraw-Hill. Review of Medical Microbiology and Immunology, 2014
7. Арықпаева Ү. Т. Медициналық микробиология. Т. 1 : оқу құралы /. - 3-ші бас.толық.қайтаөндөлген. - Караганды : ЖК "Ақнұр", 2019. - 376 б.
8. Арықпаева Ү. Т. Медициналық микробиология. Т. 2 : оқу құралы. - 3-ші бас.толық.қайтаөндөлген. - Караганды : ЖК "Ақнұр", 2019. - 442 б.

Қосымша әдебиеттер

1. Бахитова, Р. А. Микробиология, вирусология пәнінен дәрістер жинағы: оқу құралы. - ; Атырау облыстық біліктілігін арттыратын және қайта даярлайтын ин-т басп. ұсынған. - Алматы : Эверо, 2014.
2. Микробиология, вирусология: руководство к практическим занятиям : учебное пособие / под ред. В. В. Зверева. - ; Мин. образования и науки РФ. Рекомендовано ГБОУ ДПО "Российская мед. акад. последипломного образования" Мин. здравоохранения РФ. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 360 с.
3. Байдүйсенова Ә. Ә. Клиническая микробиология : оқу құралы. - 2-ші бас. - Алматы : ЭСПИ, 2023. - 124 бет с
4. Saparbekova A.A. Microbiology and virology : educ. manual. - Second Edition. - Almaty : ЭСПИ, 2023. - 188 с
5. Основы диспансеризации и иммунопрофилактики детей в работе врача общей практики : учебное пособие / М. А. Моренко [и др.]. - Алматы : Newbook, 2022. - 236 с.
6. Gladwin Mark T. Clinical microbiology made ridiculously simple / Mark T. Gladwin, William Trattler, Scott C. Mahan . - 7th ed. - Miami : MedMaster, Inc, 2016. - 413 p.
7. USMLE Step 1. Immunology and microbiology : Lecturer notes / Alley Tiffany L. [et. al.]. - New York, 2019. - 511 p. - (Kaplan Medical)

Электронды оқулықтар

1. Микробиология және вирусология негіздері/ Изимова Р. https://mbook.kz/ru/index_brief/434/
2. Основы микробиологии и вирусологии/ Успабаева А.А.https://mbook.kz/ru/index_brief/253/
3. Алимжанова, F. T. Жеке микробиология. 1-2 бөлім [Электронный ресурс] : оқу құралы. - Электрон. текстовые дан. (60.9Мб). - Алматы : Эверо, 2016. - 380 бет. эл. опт. диск (CD-ROM).
4. Микробиология пәні бойынша лабораториялық жұмыстар. Нарымбетова Ү.М. , 2016

<p>OÝTÝSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</p>	 <p>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</p>
Микробиология, вирусология және иммунология кафедрасы	044-50/- 12 беттің 12 беті
Білім алушылардың өзіндік жұмысына арналған әдістемелік нұсқаулық	

<https://aknurpress.kz/login>

5. Медициналық микробиология. 1-том.Арықпаева Ү.Т., Саржанова А.Н., Нуриев Э.Х. , 2019<https://aknurpress.kz/login>
6. Медициналық микробиология. 2-том.Арықпаева Ү.Т., Саржанова А.Н., Нуриев Э.Х. , 2019<https://aknurpress.kz/login>
7. Абдуова, С.Микробиология: Электрондықоқұлық. - Жетісай : Университет "Сырдария", 2017.<http://rmebrk.kz/>
8. Бияшев, К.Б., Бияшев, Б.К.Ветеринарная микробиология и иммунология : Учебник. . - 2-е изд. - Алматы, 2014. - 417 с. - <http://rmebrk.kz/>
9. Бахитова Р.А. Микробиология, вирусология пәнінендерістер жинағы. Оқуқұралы Алматы: Эверо, - 2020 https://www.elib.kz/ru/search/read_book/87/
10. Санитарлық микробиология: оқу-әдістемелік нұсқауы Алматы – 2020 https://www.elib.kz/ru/search/read_book/30/
11. Микробиология, вирусология пәнінендерістер жинағы. Оқуқұралы
Дайындаған: Бахитова Р.А. Алматы: Эверо, - 2020. – 156 б.
https://www.elib.kz/ru/search/read_book/87/
12. Жалпы микробиология. Оқу әдістемелік құрал./ РахимжановаБ.К.,
Кайраханова Ы.О. – Алматы, Эверо, 2020. -76 б.
https://www.elib.kz/ru/search/read_book/3140/
13. Клиникалық микробиология – 1-ші басылым, 124
бет. Алматы, 2020. Эверобаспасы. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/49/
14. Микробиология, вирусология пәнінендерістер жинағы. Оқуқұралы
Дайындаған: Бахитова Р.А. Алматы: Эверо, - 2020. – 156 б.
https://www.elib.kz/ru/search/read_book/87/
15. Микробиология, вирусология микробиологиялық зерттеу техникасы: жинақ – Алматы:
«Эверо» баспасы, 2020.- 80 бет. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/89/
16. Жеке микробиология: 1 бөлім: медициналық Бактериология оқуқұралы / F.T. Алимжанова, X.C. Қонысова, M.K. Жанысбекова, F.K. Ерекурова. - Алматы: «Эверо» баспасы, 2020. - 380 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/3081/
17. Жеке микробиология: 2 бөлім: медициналық Бактериология оқу құралы / F.T. Алимжанова, X.C. Қонысова, M.K. Жанысбекова, F.K. Ерекурова. - Алматы: «Эверо» баспасы, 2016.-272 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/3082/
18. Микроорганиздер экологиясы. Дезинфекция. Стерилизация. Оқу-әдістемелік құралы/ Б.А.Рамазанова, А.Л Катова, Қ.Қ.Құдайбергенұлы, Г.Р. Әмзееева.-Алматы, 2020,96 бет. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/821/
19. Стамқұлова А.Ә., Құдайбергенұлы Қ. Қ., Рамазанова Б.А.
Жалпы және жеке вирусология: оқу-әдістемелік құрал / А.Ә. Стамқұлова, Қ.Қ. Құдайбергенұлы, Б.А. Рамазанова.– Алматы: Эверо, 2020 ж.- 376 бет
https://www.elib.kz/ru/search/read_book/907/
20. Микроорганизмдер морфологиясы /Б.А. Рамазанова, А.Л. Котова, Қ.Қ. Құдайбергенұлы және т.б.: Оқу-әдістемелік құрал - Алматы, 2020. 128 бет.
https://www.elib.kz/ru/search/read_book/898/
21. Санитарно – микробиологическая характеристика воды. Количественный и качественный состав.:учеб.пособие. М.У.Дусмагамбетов, А.М.Дусмагамбетова – Алматы, издательство «Эверо» -2020 – 140 chttps://www.elib.kz/ru/search/read_book/170/

<p>OÝTÚSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY</p> <p>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</p>	 <p>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY</p> <p>АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</p>
Микробиология, вирусология және иммунология кафедрасы	044-50/- 12 беттің 13 беті
Білім алушылардың өзіндік жұмысына арналған әдістемелік нұсқаулық	

22. Общая и частная вирусология. Жалпыжәнежеке вирусология. Пособие для студентов медицинских и биологических специальностей. Алматы: Эверо, 2020. – 84 ст.
https://www.elib.kz/ru/search/read_book/2759/
23. B. T. Seytkhanova, Sh. Zh. Kurmanbekova, Sh.T. Polatbekova, Sh.Zh. Gabdrakhmanova, A.N. Tolegen. CAUSATIVE AGENTS OF ACUTE RESPIRATORY VIRAL INFECTIOUS DISEASES (influenza virus, adenovirus, coronavirus) (I part)
<http://lib.ukma.kz/wp-content/uploads/2022/10/Illustrated-teach.-material-eng-2.pdf>
24. B.T. Seytkhanova, Sh. Zh. Kurmanbekova, Sh.T. Polatbekova, Sh.Zh. Gabdrakhmanova, A.N. Tolegen. Pathogens of children's viral infections (measles, rubella, chickenpox and mumps virus) (Part II) <http://lib.ukma.kz/wp-content/uploads/2022/10/illustrated-textbook.pdf>
25. B.T. Seytkhanova, A.A. Abdramanova, A.N. Tolegen, P. Vinothkumar Lecture complex on the subject «Microbiology and immunology» (General Microbiology)
<http://lib.ukma.kz/wp-content/uploads/2022/10/Lecture-complex-General-Microbiology-2022.pdf>
26. B.T. Seytkhanova, A.A. Abdramanova, A.N. Tolegen, P. Vinothkumar LECTURE COMPLEX ON THE SUBJECT "MICROBIOLOGY AND IMMUNOLOGY"(Private Microbiology)
<http://lib.ukma.kz/wp-content/uploads/2022/10/Lecture-complex-Private-Microbiology-2022.pdf>

Электронды ресурстар

- Электронная библиотека ЮКМА - <https://e-lib.skma.edu.kz/genres>
- Республикаанская межвузовская электронная библиотека (РМЭБ) – <http://rmebrk.kz/>
- Цифровая библиотека «Aknurpress» - <https://www.aknurpress.kz/>
- Электронная библиотека «Эпиграф» - <http://www.elib.kz/>
- Эпиграф - портал мультимедийных учебников <https://mbook.kz/ru/index/>
- ЭБС IPR SMART <https://www.iprbookshop.ru/auth>
- информационно-правовая система «Зан» - <https://zan.kz/ru>
- Cochrane Library - <https://www.cochranelibrary.com/>